

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8C/232/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813205466
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2013:7813205466.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou v právnej veci navrhovateľa R. S. B.. K.. so sídlom K. O. X, C., IČO: XX XXX XXX, právne zastúpený JUDr. Alanom Strelákom, advokátom AK so sídlom v Bratislave, Na Vršku 12 proti odporcovi B. E., nar. X. X. XXXX, bytom M. N., D. XX, o zaplatenie 69,30 Eur istiny, takto

rozhodol:

Súd žalobu žalobu o zaplatenie 69,30 Eur istiny - zmluvnej pokuty zamieta .

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi - k rukám právneho zástupcu navrhovateľa trovy konania vo výške 114,52 Eur, v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa pôvodne podanou žalobou domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal odporcu zaplatením sumy 409,50 Eur s prísl. t. j. 9,50 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 409,50 Eur do zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 69,30 Eur, ako aj trov konania, z titulu neuhradenej dlžnej sumy, v zmysle Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, zo dňa 1. 4. 2011.

Súd rozsudkom zo dňa 19.02.2013 zaviazal odporcu zaplatením sumy 409,50 Eur istiny s príslušenstvom, t.j. 9,50 % úrokom z omeškania od 14.08.2011 do zaplatenia, v mesačných splátkach po 20,- Eur s tým, že konanie o zaplatenie 69,30 Eur - zmluvnej pokuty vylúčil na samostatné konanie, v ktorom konaní rozhodne aj o trovách tohto konania. Rozsudok nadobudlo právoplatnosť dňa 9.5.2013.

Predmetom tohto konania je preto vylúčená časť žaloby o zaplatenie 69,30 Eur zmluvnej pokuty z dôvodu, že odporca porušil svoje zmluvné povinnosti, keď neuhradil riadne a včas splátky úveru. Z uvedeného dôvodu si navrhovateľ v zmysle bodu 3 Obchodných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy uplatnil zmluvnú pokutu vo výške 11,55 Eur mesačne (t.j. 3,30 % z 350,- Eur) za každý začatý mesiac omeškania až do zaplatenia celovej dlžnej sumy.

Navrhovateľ, ako to vyplýva z jeho písomného podania, trval na podanej žalobe a domáhal sa zaplatenia žalovanej sumy odporcom. Zároveň sa domáhal aj trov konania, pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia.

Odporca sa pojednávania nezúčastnil napriek tomu, že bol na pojednávanie predvolaný riadne a včas, preto súd pokračoval v konaní s poukazom na ust. § 101 ods. 2 O.s.p., aj keď sú účastníci nečinní. Súď prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Súd vykonal dokazovanie dôkaznými listinami, ktoré sú súčasťou spisu - Zmluvou o sprostredkovateľskom úvere č. XXXXXXXXX zo dňa 1.4.2011, oznámením o zosplatnení záväzku, obchodnými podmienkami spoločnosti, pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn.: 8C/12/2013, predžalobnou upomienkou, výzvou k úhrade, ako aj ďalšími listinami, ktoré sú súčasťou spisu.

Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný a opodstatnený, čo do zaplatenia zmluvnej pokuty, a preto návrh v tejto časti zamietol a zároveň aj s poukazom na neprijateľnú podmienku zmluvy v súvislosti s vymáhanou zmluvnou pokutou a to s poukazom na ustanovenia §§ 544 ods. 1,2,3, 545a/, 53a/, 53 ods. 5/ a nasl. Zákona č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka (ďalej OZ).

Podľa § 544 ods. 1/, 2/, 3/ OZ ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 545a OZ neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23.5.2012 č. k. 3Co/26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo 6.12.2011 č. k. 4C/162/2011-28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 č. k. 16Co/32/2012-46.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: "Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo

strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok." (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky naviac vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu"). Naviac zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnu povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Súd na základe vykonaného dokazovania aj z vyššie uvedených dôvodov zamietol žalobu na zaplatenie zmluvnej pokuty, keďže sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanovením § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, a preto rozhodol tak ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 2/ Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého ustanovenia ak mal účastník úspech len čiastočný súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V predmetnom konaní bol navrhovateľ úspešný, čo do istiny 409,50 Eur (v konaní sp. zn. 8C/12/2013), a preto súd navrhovateľovi priznal náhradu trov konania v celkovej výške 114,52 Eur, ktoré trovy pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 24,50 Eur a trov právneho zastúpenia právneho zástupcu navrhovateľa za 2 úkony právnej pomoci po 29,88 Eur, 2 x režijný paušál po 7,63 Eur + 20 % DPH v sume 15,- Eur, trovy právneho zastúpenia v celkovej sume 90,02 Eur, ktoré sú vyčíslené v zmysle Vyhl. č. 655/2004 Z. z.

Podľa § 149 ods. 1/ O. s. p. odporca je povinný zaplatiť trovy konania k rukám právneho zástupcu navrhovateľa, v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa doručenia na Krajský súd v Košiciach, prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3/ O. s. p.), uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba odvolacími dôvodmi uvedenými v § 205 ods. 2/ O. s. p. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody

odvolanie môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Ak v horeuvedenej lehote účastníci konania nepodajú odvolanie proti rozhodnutiu, rozhodnutie nadobudne právoplatnosť a po uplynutí lehoty uvedenej vo výroku rozhodnutia sa stane vykonateľným.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti.